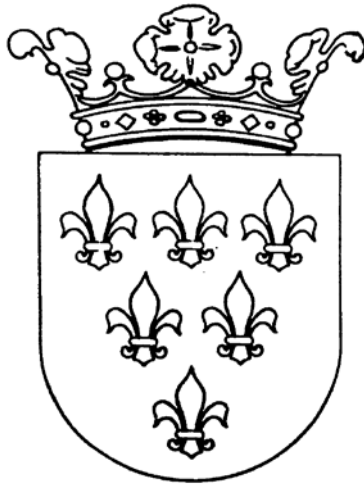

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Stafbureau POC

NOTA DRUGSBELEID

INHOUD

BLADZIJDE

1. Inleiding	2
2. Beleidsoverwegingen	2
3. Beleidskeuze	3
4. Handhaving Opiumwet	4
5. Overige handhavingsinstrumenten	5
6. Vergunningstelsel	5
7. Beleidsregel vergunningstelsel	5
8. Vaststelling en bekendmaking	6
Bijlage	

1. Inleiding

Deze nota maakt het drugsbeleid van de gemeente Scherpenzeel kenbaar. Afstemming hierover heeft plaatsgevonden in het lokale driehoeksoverleg op 29 januari 1997. In afwachting van een definitief beleid hebben de burgemeesters van Barneveld, Nijkerk en Scherpenzeel, de politie en het Openbaar Ministerie zich uitgesproken voor de zogenaamde nuloptie. De nuloptie houdt in dat coffeeshops niet worden gedoogd.

De *discussienota Drugsbeleid gemeenten district West-Veluwe/Vallei* van 28 mei 1997 bevat achtergrondinformatie en aanbevelingen om het lokale beleid juridisch vorm te geven (**bijlage**). Inmiddels hebben ontwikkelingen in de jurisprudentie en op wetgevingsgebied de mogelijkheden van het bevoegd gezag om een deugdelijk beleid te formuleren verder uitgekristalliseerd. Hieronder volgen allereerst de beleidsoverwegingen die hebben geleid tot een definitieve beleidskeuze. Vervolgens geeft deze nota de juridische vormgeving van het lokale drugsbeleid weer. Ten slotte besteedt de nota aandacht aan de voorbereiding en bekendmaking van het beleid in de gemeente Scherpenzeel.

Een eerder ontwerp van deze nota is voor commentaar voorgelegd aan de werkgroep Jeugdbeleid en het Platform Preventief Jeugdbeleid. Zoveel mogelijk is met hun commentaar rekening gehouden.

2. Beleidsoverwegingen

Om een evenwichtig drugsbeleid te kunnen vaststellen dat recht doet aan de specifieke omstandigheden van de eigen gemeente, dient allereerst een aantal gegevens -zo objectief mogelijk- in kaart te worden gebracht. Hiervoor zijn geraadpleegd de bovengenoemde *Discussienota Drugsbeleid gemeenten district West-Veluwe/Vallei* (**bijlage**), gegevens in het *Verslag en werkplan van de gemeente Scherpenzeel* van het Gelders Centrum voor Verslavingszorg, regiobureau West-Veluwe Ede van 2 mei 1999 en gegevens van de unit basispolitiezorg.

Allereerst volgt een typering van de gemeente. De gemeente Scherpenzeel kenmerkt zich als een vrij rustig dorp met slechts één kern. Het dorp is weinig stedelijk met ongeveer 9.100 inwoners en het staat niet bekend als een groeigemeente. Achterstandswijken kent Scherpenzeel niet. Het horeca-aanbod bestaat uit vijftien restaurants en cafés. In de gemeente zijn geen scholen voor voortgezet onderwijs (meer) aanwezig. De gemeente vertoont een redelijk evenwichtige bevolkingsopbouw.

Sinds 1996 ontvangt de politie signalen dat het gebruik van soft- en harddrugs door jongeren is toegenomen. Het druggebruik van jeugdigen wijkt niet veel af van het gebruik in grote vergelijkbare gemeenten. De politie schat dat 50 tot 100 personen softdrugs gebruiken. Over het gebruik van XTC-pillen, cocaïne en heroïne is bij de politie vrijwel niets bekend. Uit interviews van jongerengroepen en op basis van schattingen van jeugdigen wordt het aantal jeugdige harddruggebruikers geschat op 50 tot 60 personen. Het gaat hierbij met name over het gebruik van XTC-pillen, speed en cocaïne. In 1998 stonden twee cliënten geregistreerd bij het Gelders Centrum voor Verslavingszorg die problemen hebben met drugs, waarvan geen enkele cliënt problemen had met cannabis. De gemeente Scherpenzeel heeft geen coffeeshop binnen haar gemeentegrenzen.

De gemeente Scherpenzeel heeft afspraken gemaakt met het Gelders Centrum voor Verslavingszorg waaraan de zorg voor verslaafden is opgedragen. Daarvoor ontvangt de instantie een financiële bijdrage van de gemeente. Het centrum neemt in de persoon van de preventiemedewerker deel aan het in 1996 op initiatief van de gemeente in het leven geroepen Platform Preventief Jeugdbeleid. Het voornemen is om in 1999 één of twee voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders met opgroeiende pubers in de gemeente te organiseren. Mogelijkerwijs zal dat in samenwerking met Centrum Maliebaan, de verslavingszorginstelling in de provincie Utrecht, geschieden. Bij voldoende animo wordt overwogen dergelijke bijeenkomsten ook in 2000 te doen plaatsvinden. Het projectplan voorlichting over de gezondheidsrisico's van gebruik van alcohol, drugs, tabak en van gokken, dat samen met de GGD voor basisscholen uitgevoerd wordt, voorziet in afronding in 1999.

Wat de handel in softdrugs betreft, bij de politie is de naam van een (lokale) handelaar bekend. Het aanbieden en verkopen van drugs vindt voornamelijk op straat plaats.

De buurgemeenten Renswoude en Woudenberg hebben eveneens geen coffeeshop binnen hun gemeentegrenzen. Evenals de gemeenten Barneveld en Nijkerk hebben deze gemeenten een definitieve keuze gemaakt voor het beleid dat geen enkele coffeeshop wordt getolereerd.

3. Beleidskeuze

Het college van burgemeester en wethouders heeft in het collegeprogramma gesteld dat het terugdringen en bestrijden van drugs een wezenlijk onderdeel is van de uitvoering van het jeugdbeleid. De gemeente wil de jeugd beschermen door middel van goede voorlichting, goede hulpverlening en het voorkomen van overlast. Aan jongeren moet niet de directe gelegenheid geboden worden met softdrugs in aanraking te komen. Volksgezondheidsaspecten, zoals bescherming van jeugdigen en het voorkomen van verslaving, liggen aan het beleid ten grondslag.

Het Gelders Centrum voor Verslavingszorg heeft de gemeente geadviseerd de keuze voor de nuloptie definitief in een nota vast te leggen. De vestiging van een coffeeshop draagt niet bij aan een evenwicht tussen de vraag naar softdrugs en het aanbod daarvan. De geringe lokale vraag rechtvaardigt de vestiging van een coffeeshop niet.

Naast het motief van bescherming van de volksgezondheid wordt de keuze voor een bepaald drugbeleid ingegeven door het motief van handhaving van de openbare orde en bescherming van het woon- en leefklimaat. De vestiging van een coffeeshop past inderdaad niet bij het eigen karakter van de gemeente Scherpenzeel. Een aanzuigende werking van softdruggebruikers van buiten de eigen gemeenten moet voorkomen worden nu de nabijgelegen gemeenten Barneveld, Nijkerk, Renswoude en Woudenberg geen enkele coffeeshop tolereren.

Met het oog op de bescherming van de volksgezondheid en de bescherming van het woon- en leefklimaat, kan de lijn zoals uitgezet door de besluitvorming van de burgemeester op 28 januari 1997 worden aangehouden. Dit betekent dat op basis van de keuze voor de nuloptie tegen elke vorm van handel in softdrugs kan worden opgetreden.

4. Handhaving Opiumwet

Een lokaal drugsbeleid is alleen zinvol als dit handhaafbaar is. Samenwerking tussen het gemeentebestuur, het Openbaar Ministerie en de politie is voor de juridische vormgeving noodzakelijk. Zo kan via verschillende invalshoeken worden opgetreden.

Het Openbaar Ministerie is belast met de strafrechtelijke handhaving (**bijlage**). Aan deze strafrechtelijke handhaving kleeft echter een aantal praktische beperkingen. Zo is het slechts mogelijk om achteraf op te treden. De belangrijkste beperking is wel dat het op basis van het strafrecht niet mogelijk is om een coffeeshop te sluiten. De ongewenste vestiging van een coffeeshop kan daardoor op basis van het strafrecht nauwelijks worden voorkomen, of effectief worden bestreden.

Op 21 april 1999 is in werking getreden de wet Damocles. Deze wet voorziet in de toevoeging van artikel 13b van de Opiumwet. Artikel 13b Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om bestuursdwang uit te oefenen tegen cafés en andere voor het publiek toegankelijke lokalen en daarbij behorende erven, indien hard- of softdrugs worden verkocht, afgeleverd of verstrekt, dan wel daartoe aanwezig zijn. Met voor publiek toegankelijke lokalen is bedoeld op alle gelegenheden die -al dan niet met enige beperking, zoals entreegeldvrijelijk toegankelijk zijn. Primair kan gedacht worden aan coffeeshops, theehuizen, cafés, sappenbars, (afhaal-)restaurants, shoarmazaken en dergelijke, maar daarnaast ook aan winkels, zoals de zogenoemde head-, soft- en growshops, en aan tijdelijke beurzen en tentoonstellingsruimten. Het gaat om inpassende gelegenheden en de daarbij behorende erven.

De burgemeester is niet bevoegd om op te treden tegen andere overtredingen, zoals de teelt, de vervaardiging of het vervoer van drugs. De handhaving daarvan en van andere verboden in de Opiumwet is in handen van het Openbaar Ministerie. Ook ten aanzien van de overtredingen waartegen de burgemeester wel kan optreden blijft het Openbaar Ministerie bevoegd strafrechtelijk te handhaven. De bestuursdwangbevoegdheid is niet van toepassing voor zover de desbetreffende lokalen gebruikt worden ter uitoefening van medische doeleinden. Voor het toezicht op en de handhaving van dit legale gebruik van drugs door artsen, tandartsen en dierenartsen is de Inspectie voor de Gezondheidszorg verantwoordelijk.

De keuze voor de nuloptie betekent dat de burgemeester optreedt zodra aannemelijk gemaakt kan worden dat sprake is van een overtreding als bedoeld in artikel 13b Opiumwet. De burgemeester kan kiezen voor effectuering door middel van bestuursdwang, of voor het opleggen van een last onder dwangsom.

De politie wordt ingezet voor de bestuursrechtelijke handhaving en de opsporing van strafbare feiten. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke bevoegdheden dienen aldus zo op elkaar afgestemd te zijn, dat ze elkaar daadwerkelijk aanvullen.

5. Overige handhavingsinstrumenten

Artikel 174a van de Gemeentewet verleent de burgemeester de bevoegdheid woningen te sluiten indien sprake is van overlast door verstoring van de openbare orde. Zoals de bevoegdheid van artikel 13b Opiumwet van toepassing is voor publiek toegankelijke lokalen, zo is in spiegelbeeld de bevoegdheid van de burgemeester in artikel 174a Gemeentewet beperkt tot woningen of niet voor publiek toegankelijke lokalen. Beide bepalingen zijn complementair. Tezamen dekken artikel 13b Opiumwet en artikel 174a Gemeentewet het gehele spectrum van private en publieke lokalen waar drugs worden verkocht. In verband met de inbreuk op het woonrecht en recht op privacy kan artikel 174a Gemeentewet echter slechts worden toegepast voor zover sprake is van ernstige verstoring van de openbare orde.

De straathandel kan worden aangepakt door een artikel daaromtrent in de Algemene Plaatselijke Verordening op te nemen. De burgemeester kan dit instrument alleen toepassen als het motief is gelegen in de aantasting van de openbare orde en/of het woon- en leefklimaat.

Inmiddels wordt gewerkt aan een aanpassing van de Drank- en Horecawet om de mogelijkheden voor weigering, vervallen verklaring en intrekking van vergunningen te vergroten.

6. Vergunningstelsel

Het gemeentebestuur kan preventief optreden op grond van artikel 2.3.1.2 van de Algemene Plaatselijke Verordening. Op basis van deze bepaling kan de burgemeester, nog voordat een nieuwe horecagelegenheid zich vestigt, beoordelen in hoeverre dit een nadelige beïnvloeding van het woon- en leefklimaat en de openbare orde tot gevolg zal hebben. Dreigende overlast vormt de grondslag. Het vergunningstelsel heeft namelijk als doel de bescherming van de openbare orde en het woon- en leefklimaat. Het voorziet in een preventieve toetsing op basis waarvan de vestiging van horecagelegenheden aan regels en voorwaarden wordt onderworpen. Dit onderscheidt zich, zowel qua onderwerp als qua motief, van het repressieve stelsel van het toepassen van de op de Opiumwet gebaseerde bestuursdwang.

7. Beleidsregel vergunningstelsel

De preventieve toetsing wordt vastgelegd in een beleidsregel en niet in een verordening. De nulloptie bevat geen bevoegdheden om ook daadwerkelijk op te kunnen treden tegen ongewenste vestigingen van coffeeshops. Die bevoegdheden worden geregeld door de bepalingen over de exploitatie van een horecabedrijf te wijzigen. Beleid kan bovendien door een rechter niet onverbindend worden verklaard. Wel kan de rechter de redelijkheid ervan marginaal toetsen.

De beleidsregel op basis van artikel 2.3.1.2 van de Algemene Plaatselijke Verordening luidt:

De gemeente Scherpenzeel voert een nulbeleid voor coffeeshops. De burgemeester weigert een exploitatievergunning als bedoeld in artikel 2.3.1.2 van de Algemene Plaatselijke Verordening aan een coffeeshop omdat:

- de vestiging van een coffeeshop een ontoelaatbare aantasting van het woon- en leefklimaat dan wel de openbare orde tot gevolg heeft;
- de vestiging van een coffeeshop niet past in het eigen karakter van de gemeente;
- voorkomen moet worden dat jongeren in aanraking komen met drugs;
- een coffeeshop een aanzuigende werking heeft op personen van buiten de gemeente; deze is er vooral omdat de lokale vraag naar softdrugs beperkt is en de naburige gemeenten eveneens een nulbeleid hanteren.

8. Vaststelling en bekendmaking

In het kader van een zorgvuldige besluitvorming en met het oog op het vereiste draagvlak, is de in afdeling 3.4 Awb geschetste voorbereidingsprocedure gevolgd. Dit houdt in dat na publicatie in de Scherpenzeelse krant de ontwerp-nota vier weken ter inzage is gelegd. Aan belanghebbenden is gedurende deze periode de gelegenheid geboden om hun zienswijzen naar voren te brengen. Na definitieve vaststelling door de burgemeester dient het beleid in verband met inwerkingtreding bekend te worden gemaakt.

De burgemeester is de raad op basis van artikel 180 van de Gemeentewet verantwoordelijk verschuldigd over het door hem gevoerde beleid. De vastgestelde nota en de beleidsregel worden aan de gemeenteraad voorgelegd ter bekrachtiging.

De gemeenteraad is bevoegd verordeningen vast te stellen, waaronder verordeningen bedoeld in artikel 174 lid 3 van de Gemeentewet. Hieronder vallen de bepalingen van hoofdstuk 2.3 van de Algemene Plaatselijke Verordening. De bevoegdheid tot vaststelling van de bepalingen door de gemeenteraad is gebaseerd op artikel 149 van de Gemeentewet. Daarnaast heeft de raad, zoals hierboven al opgemerkt, een controlerende taak. Aan de gemeenteraad zal worden voorgesteld de bepalingen tot wijziging en aanvulling van de Algemene Plaatselijke Verordening, die zijn opgenomen in de bijlage, vast te stellen.

De colleges van burgemeester en wethouders binnen het district West-Veluwe/Vallei, de districtschef van de politie West-Veluwe/Vallei en de gebiedsofficier West-Veluwe/Vallei van het Openbaar Ministerie ontvangen deze nota ter kennisgeving.

Scherpenzeel, 1 augustus 2000

de burgemeester van Scherpenzeel,

J.J.H. Colijn-de Raat.

BIJLAGE